

Haarlem

Raadsstuk

Onderwerp: Doorontwikkeling sociaal wijkteam

BBV nr: 2016/373807

1. Inleiding

Vanaf 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor vrijwel de gehele maatschappelijke ondersteuning van inwoners in Haarlem. De gemeente heeft veel nieuwe taken en verantwoordelijkheden, waar we ons al een aantal jaren op voorbereid hebben. De transities en transformaties van het sociaal domein vormen de grootste verandering in de verzorgingsstaat van de laatste decennia. Daarbij was de decentralisatie van taken naar gemeenten niet meer dan een eerste stap. Want uiteindelijk gaat het om de transformatie van zorg, welzijn en maatschappelijke ondersteuning, de echte systeem- en cultuurveranderingen in het brede en samenhangende sociale domein, dat eigenlijk alle leefgebieden van de burgers raakt, maar zich vanuit een gemeentelijke perspectief uitstrekt over de gezamenlijke reikwijdte van de Wet maatschappelijk ondersteuning, de Jeugdwet, de Participatiewet, Passend onderwijs, en zelfs de daarmee direct en indirect verbonden taakgebieden van de Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeringswet.

In mei heeft de commissie Samenleving de opinienota ‘doorontwikkeling sociaal wijkteam’ besproken¹. Tijdens deze bespreking heeft het college toegezegd de resultaten van deze discussie in de vorm van een raadsbesluit voor te leggen.

Voorliggende nota betreft de vertaling van de opinienota naar een raadsbesluit op basis van de input van alle bij het sociaal wijkteam betrokken organisaties, de participatieraad en de commissie Samenleving. Daarnaast geven we met dit raadsbesluit invulling aan twee moties die bij de behandeling van de kadernota 2016 over het sociaal wijkteam zijn ingediend.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De notitie doorontwikkeling sociaal wijkteam vast te stellen en daarmee het sociaal wijkteam tot ten minste 1 januari 2020 onder aansturing van de gemeente te houden.

3. Beoogd resultaat

De doorontwikkeling van het sociaal wijkteam brengt zorg en welzijn dichterbij de burger in zijn eigen leefomgeving en versterkt de positie van het sociaal wijkteam in het sociaal domein. Daarbij is het resultaat voor de burger het uitgangspunt.

¹ Opinienota ‘doorontwikkeling sociaal wijkteam’, 22 maart 2016, 2016/186936

4. Argumenten

Doorontwikkeling sociaal wijkteam past in transformatieprogramma

In het najaar van 2015 heeft het college een transformatieprogramma vastgesteld², waarin het college schetst hoe we verder gaan werken aan de transformatie. In de transformatie van het sociaal domein speelt het sociaal wijkteam een belangrijke rol.

Doorontwikkeling sociaal wijkteam sluit aan op opinienota

Vooruitlopend op voorliggend raadsbesluit, heeft het college op 12 mei 2016 eerst een opinienota over de doorontwikkeling sociaal wijkteam aan de commissie Samenleving voorgelegd. Het resultaat van deze discussie is verwerkt in voorliggend raadsbesluit.

Gemeentelijke aansturing tot 1 januari 2020 sluit aan bij meerjarige subsidieafspraken

De commissie Samenleving was unaniem van mening dat – met de opgaven die er nog liggen voor het sociaal wijkteam – een uitbesteding nog niet voor de hand ligt. Het college komt hieraan tegemoet en stelt voor de aansturing van het sociaal wijkteam tot ten minste 1 januari 2020 bij de gemeente te houden. Deze datum sluit aan bij het einde van de subsidieperiode van vier jaar, inclusief de subsidies die aan organisaties worden verleend voor hun bijdragen aan het sociaal wijkteam.

College geeft uitvoering aan raadsmoties 40 en 42bis

Met voorliggende nota geeft het college invulling aan twee moties die bij de behandeling van de Kadernota 2016 over het sociaal wijkteam zijn ingediend, te weten motie 40 ‘power to the wijkteam’ en motie 42bis ‘draai het eens om’. Op basis van motie 40 vergroten we het budget voor maatwerkoplossingen in te zetten door het sociaal wijkteam met € 90.000.

Informatie- en adviesfunctie in het sociaal wijkteam wordt versterkt

In de opinienota doorontwikkeling sociaal wijkteam hebben we al aangekondigd dat de informatie- en adviesfunctie verder moet worden versterkt door middel van integratie van Loket Haarlem met het sociaal wijkteam. Daar waar Loket Haarlem beperkte openingstijden kende, en dus een beperkte bezetting, zijn de acht sociaal wijkteams de gehele dag bereikbaar.

Samenlevingsopbouw in het sociaal wijkteam wordt versterkt

Voor het realiseren van een minimale capaciteit samenlevingsopbouw in acht sociaal wijkteams is de afgelopen jaren incidenteel dekking gevonden, naast datgene wat is afgesproken binnen de bestaande prestatieplannen van Dock en Haarlem Effect. Met voorliggend raadsbesluit wordt dit structureel geregeld.

Aanpak schuldenproblematiek in het sociaal wijkteam wordt versterkt

De uitbreiding van de functie schulddienstverlening in alle sociaal wijkteams is nodig omdat vrijwel alle klanten van het sociaal wijkteam te maken hebben met schuldenproblematiek. Ook vanuit het perspectief van preventie is de inzet van schulddienstverlening van groot belang. Voor het realiseren van inzet vanuit schulddienstverlening is beperkt ruimte binnen de personeelsbegroting, zodat ook hier sprake is van een extra investering.

² Nota ‘transformatieprogramma sociaal domein’, 1 september 2015, 2015/168421

Coördinatie en aansturing sociaal wijkteam structureel georganiseerd

De coördinatie en ondersteuning van de acht wijkteams (55 fte) is nog niet structureel geregeld. Omdat de gemeente de aansturing van het sociaal wijkteam tot 1 januari 2020 zelf houdt, willen we de aansturing van het sociaal wijkteam door de gemeente structureel regelen.

Huisvesting van sociaal wijkteams opnieuw onder de loep

De toename van het aantal medewerkers heeft gevolgen voor de huidige huisvesting van de sociaal wijkteams. Daarnaast wordt er gekeken naar de realisatie van gezamenlijke huisvesting met het CJG. Op dit moment besteedt het sociaal wijkteam circa € 100.000 aan huisvestingskosten in de verschillende wijkcentra in de stad. Dit zal naar verwachting niet toereikend zijn zodat wij dit bedrag met € 100.000 verhogen.

Financiële paragraaf

Een groot deel van de kosten voor het sociaal wijkteam wordt gedekt uit bestaande afspraken met partnerorganisaties via hun prestatieplannen. De extra structurele kosten kunnen deels worden gedekt uit de begroting voor het sociaal wijkteam, dan wel door herschikking van inzet binnen bestaande subsidies. Het restant ad € 720.000 wordt structureel verwerkt in de begroting 2017 onder programma 1, beleidsveld 3.

5. Risico's en kanttekeningen

Onzekerheid over bijdrage zorgverzekeraar

De inzet wijkverpleegkundige zorg staat onder druk omdat de zorgverzekeraar de landelijke financiering ervan wijzigt of vermindert.

Collectiveren komt in het gedrang

Collectiveren is een belangrijk uitgangspunt voor het sociaal wijkteam. Om die reden hebben we al bij de start in 2011 de functie Samenlevingsopbouw toegevoegd aan het sociaal wijkteam. Knelpunt is echter dat de functie samenlevingsopbouw te beperkt aanwezig is in Haarlem. In de prestatieplannen van Dock en Haarlem Effect is onvoldoende ruimte beschikbaar om het gewenste aantal uren opbouwwerk in alle sociaal wijkteams te realiseren. Mede hierdoor komt de uitvoering van deze functie binnen het sociaal wijkteam nog niet voldoende tot zijn recht. We treffen hiervoor de volgende maatregelen:

- In de afgelopen jaren hebben we incidenteel extra subsidie verleend aan Dock en Haarlem Effect om de gewenste inzet per sociaal wijkteam te kunnen realiseren. In onze meerjarenbegroting nemen we dit nu structureel op.
- Collectiveren is niet alleen een verantwoordelijkheid van samenlevingsopbouw, maar van alle leden van het sociaal wijkteam. Om die reden zullen we ook een apart scholingsprogramma collectiveren mogelijk maken om de competenties van alle leden van het sociaal wijkteam hierin te versterken.
- Tot slot zullen we in de subsidieverlening aan organisaties in de basisinfrastructuur naar mogelijkheden zoeken om deze functie ook bij andere organisaties te versterken binnen de bestaande prestatieplannen.

De kost gaat voor de baat uit

Al in de programmabegroting 2015 hebben we opgenomen dat de uitdaging van de drie decentralisaties zit in de inhoudelijke transformatie.³ Dat vergt in eerste instantie een aantal investeringen die mogelijkwijze kunnen leiden tot een tekort. De transformatie moet echter uiteindelijk wel leiden tot een solide financieel meerjarenbeeld in een periode van enkele jaren. Dit is onder meer aanleiding geweest voor het instellen van de reserve sociaal domein. De structurele kosten voor de doorontwikkeling van het sociaal wijkteam leiden in 2017 tot een verslechtering van het meerjarenbeeld, maar zal uiteindelijk moeten bijdragen aan de noodzakelijke kostenreductie en –beheersing vanaf 2018 zoals gevisualiseerd in de programmabegroting 2015.

6. Uitvoering

Voor de implementatie van de verschillende aspecten van de doorontwikkeling sociaal wijkteam zijn de voorbereidingen inmiddels gestart.

7. Bijlagen

Bijlage doorontwikkeling sociaal wijkteam

Het college van burgemeester en wethouders,

de loco-secretaris
drs R.J.A. van Noort

de loco-burgemeester,
drs C-Y Sikkema

³ Programmabegroting 2015-2019, ‘ontwikkelingen sociaal domein, pagina 13 en 14

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De notitie doorontwikkeling sociaal wijkteam vast te stellen en daarmee het sociaal wijkteam tot ten minste 1 januari 2020 onder aansturing van de gemeente te houden.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter